

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาธรรมวินัย โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี)
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา

พระมหาบุญสวย เสายะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2549

ISBN 974-502-942-4

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ พระมหาบุญสุข สေးะ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ดร.ปริญา ทองสอน)

..... กรรมการ

(ดร.ประชา อินัง)

..... กรรมการ

(ดร.อาพันธ์ชนิด เจนจิต)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

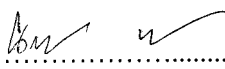
(ดร.ปริญา ทองสอน)

..... กรรมการ

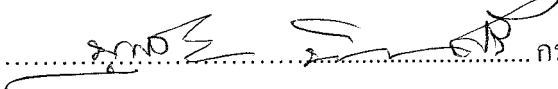
(ดร.ประชา อินัง)

..... กรรมการ

(ดร.อาพันธ์ชนิด เจนจิต)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์นลินี บำเรอราช)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์บุญร่วม ทิพพศรี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่..1๕..เดือน..พฤษภาคม.....พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน ประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ประชา อินัง และอาจารย์ ดร. อาพันธ์ชนิต เจนจิต คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณ ดร. พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส พระมหาปราโมทย์ จิตปาโมชโย พระมหาสมคิด เสฏฐเมธี อาจารย์ ดร. มณฑิรา ชมดอกลี และ อาจารย์ภูริทัต ศรีอร่าม ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบ แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือทำวิจัย ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พร้อมทั้งเพื่อนบัณฑิตศึกษา นายจำเริญ คำนึ่งถึง ที่ได้แนะนำ ให้ข้อคิดเห็นในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ใหญ่ ท่านเจ้าคุณพระปริยัติกิจวิธาน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ พระครูปริยัติปัญญารุท คณะครู - อาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม ทุกท่าน ที่ได้ช่วยอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดี หวังว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในโอกาสต่อไป จึงขอขอบคุณความดีแต่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามมานี้ พร้อมทั้งคุณบิดามารดา บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณท่านอื่น ๆ ที่ให้โอกาสและได้วางพื้นฐานการศึกษาให้ผู้วิจัยเสมอมา จนได้รับความสำเร็จในการศึกษาตามความมุ่งหวังทุกประการ

พระมหาบุญสวสย เสาชะ

46922436: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: วิชาธรรมวินัย/ รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี)/

โรงเรียนพระปริยัติธรรม

พระมหาบุญสวย เสายะ: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาธรรมวินัยโดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา (A STUDY OF DHAMMAVINAYA LEARNING ACHIEVEMENT BY COOPERATIVE LEARNING PROGRAM FOR MATTHAYOMSUKSA ONE STUDENTS AT PHRAPARIYATTIDHAM SCHOOLS IN CHACHOENGSAO PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ปริญา ทองสอน, ศษ.ด. ประชา อินัง, Ph.D., อาพันธ์ชนิต เจนจิต, กศ.ด. 230 หน้า. ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974-502-942-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาธรรมวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก จำนวน 40 รูป เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 9 คาบเรียน ๆ ละ 60 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) จำนวน 9 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาธรรมวินัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t - Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนวิชาธรรมวินัย โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนวิชาธรรมวินัยโดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) มีเจตคติต่อวิชาธรรมวินัยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

46922436: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; M.Ed. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: DHAMMAVINAYA SUBJECT/ COOPERATIVE LEARNING PROGRAM (STAD)/ PHRAPARIYATTIDHAM SCHOOLS

PHRAMAHABOONSUAI SAOYA: A STUDY OF DHAMMAVINAYA LEARNING ACHIEVEMENT BY COOPERATIVE LEARNING PROGRAM FOR MATTHAYOMSUKSA ONE STUDENTS AT PHRAPARIYATTIDHAM SCHOOLS IN CHACHOENGSAO PROVINCE. THESIS ADVISORS: PARINYA TONGSORN, Ph.D., PHRACHA ENANG, Ph.D., APUNCHANIT JENCHIT, Ed.D. 203 P. 2006. ISBN 974-502-942-4

The purpose of this research was to investigate the learning achievement and attitude in Dhammavinaya subject of Matthayomsuksa one students learning by cooperative learning program (STAD). The sample for this research consisted of 40 Matthayomsuksa one students in the first semester of 2006 academic year at Phrapariyattidham Watsothornwararam school in Chachoengsao province obtained by the cluster sampling. The experiment group was taught through the cooperative learning (STAD) technique. The students were taught with the contents for nine periods, 60 minutes per period. The randomized pretest – posttest design was used in the study. The instruments used for collecting the data in the experiment included nine lesson plans, a Dhammavinaya achievement test and attitude. Data were analyzed by mean, standard deviation, and *t*-Test.

As the result it was found that;

1. The achievement in Dhammavinaya of the experimental group by cooperative learning program was considered high with a statistically significant difference at .05 level.
2. The attitude toward Dhammavinaya of the experimental group taught by cooperative learning program was also considered high with a statistically significant difference at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ผลที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2544 โรงเรียนพระปริยัติธรรม	
วัดโสธรวราราม.....	7
การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	17
พุทธวิธีการสอน.....	20
วิธีการสอนโดยใช้การบรรยาย.....	30
การสอน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	36
ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี).....	50
หลักสูตรในหมวด 2	57
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	65
เจตคติทางการเรียน.....	71
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	76
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา.....	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	80
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	80
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	81
แบบแผนการทดลอง.....	86
การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
อภิปรายผล.....	91
ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	107
ภาคผนวก ก.....	108
ภาคผนวก ข.....	116
ภาคผนวก ค.....	126
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	230

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	11
2	มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.	13
3	การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกับผลเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้...	14
4	เกณฑ์การให้คะแนนพิเศษ.....	55
5	เกณฑ์การให้คะแนนพิเศษ (คะแนนเดียวบวกคะแนนพิเศษตามคนที่ได้ต่ำสุด).....	55
6	เกณฑ์การให้คะแนนพิเศษ (คะแนนเดียวบวกคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม).....	56
7	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาธรรมวินัย ก่อนเรียน และหลังเรียน สอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี)... ..	89
8	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาธรรมวินัย ก่อนเรียนและหลังเรียน สอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี).....	90
9	แสดงคะแนนดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาธรรมวินัย.....	117
10	แสดงค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาธรรมวินัย.....	119
11	แสดงค่าความเชื่อมั่นรายข้อ และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ของแบบสอบถามวัดเจตคติ ต่อวิชาธรรมวินัย.....	121
12	แสดงผลคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาธรรมวินัย ในการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และทดสอบหลังเรียน (Posttest) ของกลุ่มทดลอง.....	122
13	แสดงผลคะแนนเจตคติต่อวิชาธรรมวินัย ในการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และทดสอบหลังเรียน (Posttest) ของกลุ่มทดลอง.....	124

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ขั้นตอนวิธีสอนแบบบรรยาย.....	34
2 แบบแผนการทดลอง.....	86

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University